

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шурои диссертатсионии 6D.KOA-019 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Муқимов Сафарбек Давлатбекович дар мавзӯи «Ҷавобгарии ҷиноятӣ барои қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ тибқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.08 – Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ

1. Таҳқиқоти диссертатсионии Муқимов С.Д. фарогирандаи ҷанбаҳои назариявӣ, қонунгузорӣ ва амалии «Ҷавобгарии ҷиноятӣ барои қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ тибқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон» мебошад, ки дар марҳилаи кунунӣ мубрамияти бештарро пайдо намудааст. Зеро, баъди пош хӯрдани ИҶШС ва соҳибистиқлол гардидани ҚТ дар ҳаёти сиёсӣ, иқтисодӣ, иҷтимоии давлат тағйироти муҳим ба амал омадаанд, ки ба сиёсати ҳуқуқии ҷиноятӣ, аз ҷумлаи ҷавобгарии ҷиноятӣ барои ҷиноятҳо ба муқобили саломатӣ таъсир гузошт. Чунин ҳолат зарурати омӯзиши бештари ҷанбаҳои назариявӣ, қонунгузорӣ ва амалии ҷавобгарии ҷиноятӣ барои қасдан расонидани зарари миёна ба саломатиро ба вуҷуд овард.

Бояд тазаққур дод, ки қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ яке аз ҷиноятҳои хатарнок ба муқобили саломатӣ мебошад, ки дар м. 111 ҚҶ ҚТ барои он ҷавобгарии ҷиноятӣ муқаррар шудааст. Хавфи он пеш аз ҳама дар он аст, ки барои ҷамъият оқибати хатарнок дошта, ба солимии бардавоми инсон ҳалал мерасонад. Ҳамзамон, ба ҷабрдида зарари маънавӣ низ расонида мешавад, ки метавонад ба зиндагии минбаъдаи инсон таъсири манфӣ дошта бошад. Саломатӣ гуфта, ҳолати беҳбудии пурраи ҷисмонӣ, руҳӣ ва иҷтимоӣ, набудани беморӣ ва нуқсонҳои ҷисмониро меноманд. Дар ҳолати зарар дидани саломатии инсон, аз як тараф, ҷисми ӯ дучори ҷароҳат мешавад ва аз тарафи дигар, хатари марг ва ё аз даст додани қисме аз саломатии худ ба ӯ таҳдид менамояд. Инсон танҳо дар сурати пурра солим будан метавонад аз ҳуқуқи озодиҳои худ истифода бурда, ҳамчун инсони комил дар

муносибатҳои ҷамъиятӣ ширкат варзад. Бинобар ин, саломатӣ барои инсон неъматӣ бебаҳо маҳсуб шуда, зарар расонидан ба он на танҳо ба саломатии як шахс, балки ба саломатии аҳоли низ хатар дорад. Аз ин рӯ, омӯзиши ҷинояти қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ (м. 111 КҶ ҚТ) ва паҳлуҳои дигари он барои амалия ва назария мубрам ба ҳисоб меравад.

Маврид ба зикр аст, ки новобаста аз ин муқаррарот қонунгузори оид ба ҳифзи саломатӣ, махсусан ҷавобгарии ҷиноятӣ барои зарар расонидан ба саломатӣ аз камбудихо ори нест. Бинобар ин, таҳқиқоти диссертатсионӣ оид ба масъалаи мазкур аҳаммияти калони назариявӣю амалӣ дорад.

Дар баробари дастовардҳои зиёди назариявӣю амалӣ дар баъзе аз қисматҳои қонунгузори амалкунандаи ҷиноятӣ оид ба ҷавобгарии ҷиноятӣ барои расонидани зарар ба саломатӣ ҳанӯз нуқсонҳо мавҷуданд, ки таҳқиқоти алоҳидаро тақозо менамоянд. Ҳолати имрӯза ва дурнамои рушди минбаъдаи қонунгузори ҷиноятӣ оид ба ҷавобгарии ҷиноятӣ барои расонидани зарар ба саломатӣ, аз мубрамияти бештари мавзуи таҳқиқшаванда дарак медиҳад.

Ҳамчунин, аз таҳлил ва баррасии диссертатсияи Муқимов С.Д. чунин хулоса намудан мумкин аст, ки он дар ҳамбастагӣ бо омӯзиши таҷрибаи судӣ оид ба татбиқи ҷавобгарии ҷиноятӣ барои қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ ба анҷом расида, диссертант мушкилихоеро, ки ба масъалаи мазкур дар марҳилаи муосири инкишофи ҷомеа монеа эҷод мекунанд, ошкор намуда, пешниҳодҳо ва тавсияҳои мушаххаси илман асоснокро ироа менамояд.

Гуфтаҳои болозикр бори дигар шаҳодат аз он медиҳанд, ки дар замони имрӯза омӯзиши паҳлуҳои назариявӣ, қонунгузори ва амалии ҷавобгарии ҷиноятӣ барои қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ мубрам буда, саривақтӣ будани таҳқиқоти диссертатсионии диссертантро исбот менамоянд.

2. Диссертатсия таҳқиқоти илмии анҷомёфта буда, аз тарафи муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои ягонагии дохилӣ мебошад. Натиҷа,

нуктаҳои навгонӣ ва илмии барои химоя пешниҳодшуда метавонанд дар назария, такмили қонунгузорӣ, бартараф намудани мушкилоти таҷрибаи судӣ дар ин самт ва раванди таълим ба таври фаррох истифода шаванд, ки онҳо саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд. Бинобар ин, қайд намудан имконпазир аст, ки диссертатсия ба талаботи банди 31 ва 33 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мутобиқат мекунад.

3. Мавзӯ ва мазмуни таҳқиқот бо шиносномаи ихтисоси 12.00.08 – Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ мувофиқ буда, ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-019, ки мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқи қабули диссертатсияҳоро барои химоя дорад, пешниҳод шудааст.

4. Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар 12 мақолаҳои илмӣ, аз ҷумла 7 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъъ расонида шудаанд, ки онҳо фарогирандаи мазмун ва моҳияти диссертатсия мебошанд. Теъдоди маводи ҷопшуда ба банди 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, мувофиқ мебошад.

5. Дар таҳқиқоти диссертатсионии Муқимов С.Д. истифодаи мавод бидуни иқтибос ба муаллиф ё маъхаз мавҷуд набуда, ҳамаи сарчашмаҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъхаз тавассути иқтибос ба расмӣ дароварда шудаанд, ки аз ҷиҳати шудани банди 37 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

6. Дар рисолаи илмӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои пешниҳоднамудаи Муқимов С.Д. маълумоти ғайрисиҳеҳ дида намешавад.

Банди 61-и Низомномаи Шурои диссертатсиониро, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, ба роҳбарӣ гирифта, комиссия пешниҳод менамояд:

1. Диссертатсияи Муқимов Сафарбек Давлатбекович дар мавзӯи «Ҷавобгарии ҷиноятӣ барои қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ

тибқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.08 – Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ ба Шурои диссертационии 6D.KOA-019 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон пешниҳод шудааст, барои ҳимоя қабул карда шавад.

2. Муқарризони расмӣ аз рӯи диссертатсия шахсони зерин таъин карда шаванд:

Абдуҳамитов Валиҷон Абдуҳамитович – дотсенти кафедраи ҳуқуқи ҷиноятӣ Донишгоҳи славянии Россия-Тоҷикистон, доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ;

Сафарзода Ҳаёт Сайдамир – профессори кафедраи пешгирии терроризм ва таъмини беҳатарии ҷамъиятии факултети №6 Академияи ВКД Чумҳурии Тоҷикистон, номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ.

3. Ба ҳайси муассисаи пешбари диссертатсия – муассисаи давлатии таҳсилоти олии касбии «Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон» таъин карда шавад.

4. Барои нашри эълон оид ба ҳимояи минбаъда ва ҷойгир намудани автореферат дар сомонаи Комиссияи олии аттестационии назди Президенти Чумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои ҷопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис иҷозат дода шавад.

6. Санаи ҳимоя 16 сентябри соли 2023 соати 10:00 таъин карда шавад.

Раиси комиссия:

доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент,
аъзои Шурои диссертационӣ

Назаров А.Қ.

Аъзои комиссия:

доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент,
аъзои Шурои диссертационӣ

Азиззода У.А.

Аъзои комиссия:

доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент,
аъзои Шурои диссертационӣ

Мирзамонзода Х.М.

4.07.2023 сол